

Selonteko jätelautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2024

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon avulla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurattiin LATO-strategiaohjelmiston avulla. Talouden seuranta tehtiin lisäksi jätelautakunnan kokousten yhteydessä sekä osavuosisikastausten avulla. Tunnistetut riskit on kirjattu ja arvioitu sähköisessä järjestelmässä (Granite). Jätelautakunnan henkilöstön tehtäväkuvaukset käytiin läpi sen jälkeen, kun jätehuoltoneuvoja aloitti työskentelyn jätelautakunnassa maaliskuussa 2024. Henkilöstön osaamista kehitettiin osallistumalla koulutuksiin. Facta Jätehuolto-ohjelmiston tietosuojaseloste päivitettiin helmikuussa 2024. Henkilöstön työkuormaa tasataan tarvittaessa mm. pidentämällä hakemusten käsittelyaikoja ja järjestämällä keskittymistä vaativat työtehtävät soittoaikojen ulkopuolelle. Määräaikaista henkilökuntaa käytetään tarvittaessa työtilanteen niin vaatiessa.

Valvonnassa havaitut puutteet kuluneella tilikaudella

Sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmään liittyvät lisäselvitykset työllistivät jätelautakunnan henkilöstöä merkittävästi vuoden 2024 aikana. Lisäselvitysten aiheuttamaan resurssitarpeeseen ei ollut varauduttu vuoden 2024 talousarviossa. Tästä syystä esim. vuonna 2023 suljettu Facta Jätehuolto-ohjelmiston sähköisen asioinnin uudelleenavaaminen jäi tekemättä vuonna 2024. Kesällä 2024 ei myöskään tehty kompostoritarkastuksia.

Jätelautakunnan vakituudessa henkilöstössä oli pitkiä poissaoloja tilikaudella. Tämä yhdistettynä lisäselvitysten toteuttamiseen aiheutti merkittävän työkuorman jätelautakunnan työntekijöille lisähenkilöstön käytöstä huolimatta. On huomioitava, että jätelautakunnan henkilöstömäärä on pieni, joten pitkät poissaolot ja sellaiset työtehtävät, joihin ei ole varauduttu talousarviossa, lisäävät työkuormaa merkittävästi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen

On havaittu, että jätelautakunnan henkilökunnan työnjakoa tulee edelleen selkeyttää. Osaamista kehitetään erilaisten koulutusten avulla. Jatkossa esimerkiksi erilaisiin selvitystöihin on syytä varautua talousarviossa. Jättemaksun kohtuullistamisperiaatteita on syytä selkeyttää, jotta epäselvästi/puutteellisesti täytettyjen hakemusten määrää saadaan vähennettyä.